

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

FARM

European Bank
for Reconstruction and Development

Starea actuală și tendințele de dezvoltare a sectorului de legume în spațiu protejat în Moldova

Vasile Pojoga

2 aprilie 2019

(I) Situația actuală

- ❖ În republica Moldova sunt producători importanți de fructe și mai puțin în cazul legumelor,
 - ❖ Aceasta înseamnă că piața este supusă fluctuațiilor majore de preț, precum și a volumelor vândute,
 - ❖ Pentru majoritatea legumelor, perioada de vârf a producerii este vara, preponderent, lunile iulie-august.
 - ❖ Sectorul legumicol al republicii cunoaște ani le rând un nivel de stagnare și chiar de reducere a capacităților de producere a legumelor în general.
-

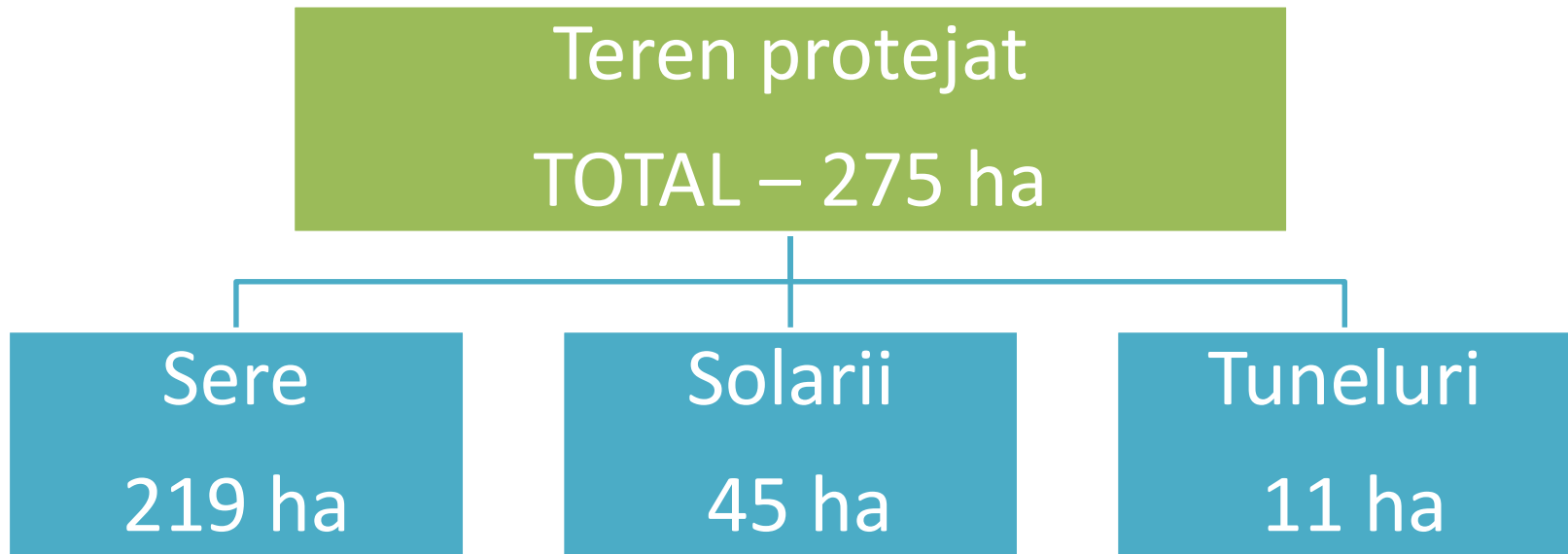

(II) Situația actuală

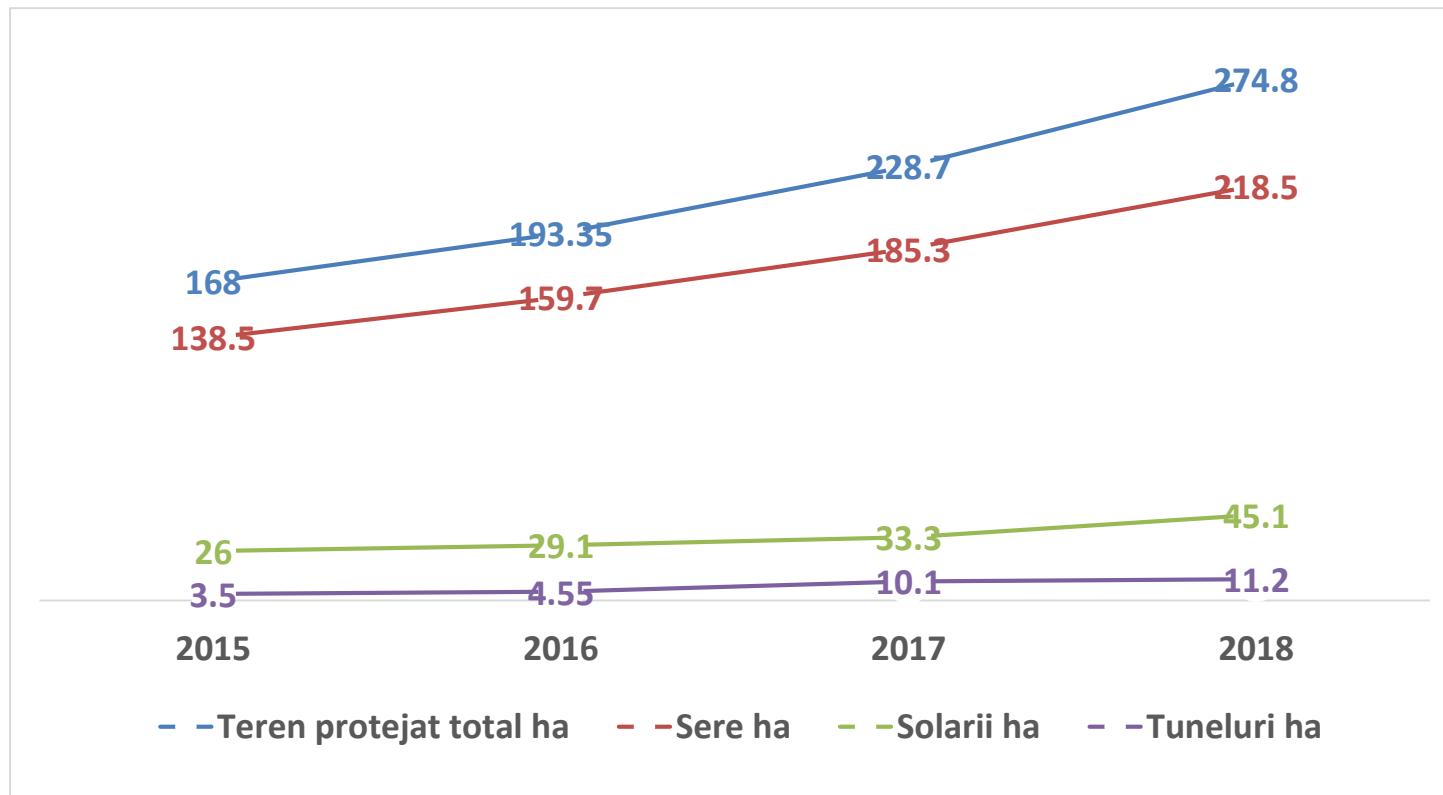
- ❖ Dar, Se constată **un trend** pozitiv de creștere a capacităților de producere a legumelor în spații protejate și un trend de reducere a legumelor cultivate în câmp deschis,
- ❖ Reieșind din starea dificilă înregistrată la producerea legumelor avem o **balanță comercială**, rezultată cu un import mult mai mare ca exportul,
- ❖ Dificultate a asigurării necesităților cu legume în lunile reci ale anului (în special la **tomate, castraveți, ardei dulci**, etc.),
- ❖ Fermierii locali nu pot concura cu legumele importante (**lipsa tehnologiilor moderne, costurile de încălzire**).

Suprafața de teren protejat în Moldova (ha)

Evolutia suprafețelor de teren protejat în Moldova (ha)

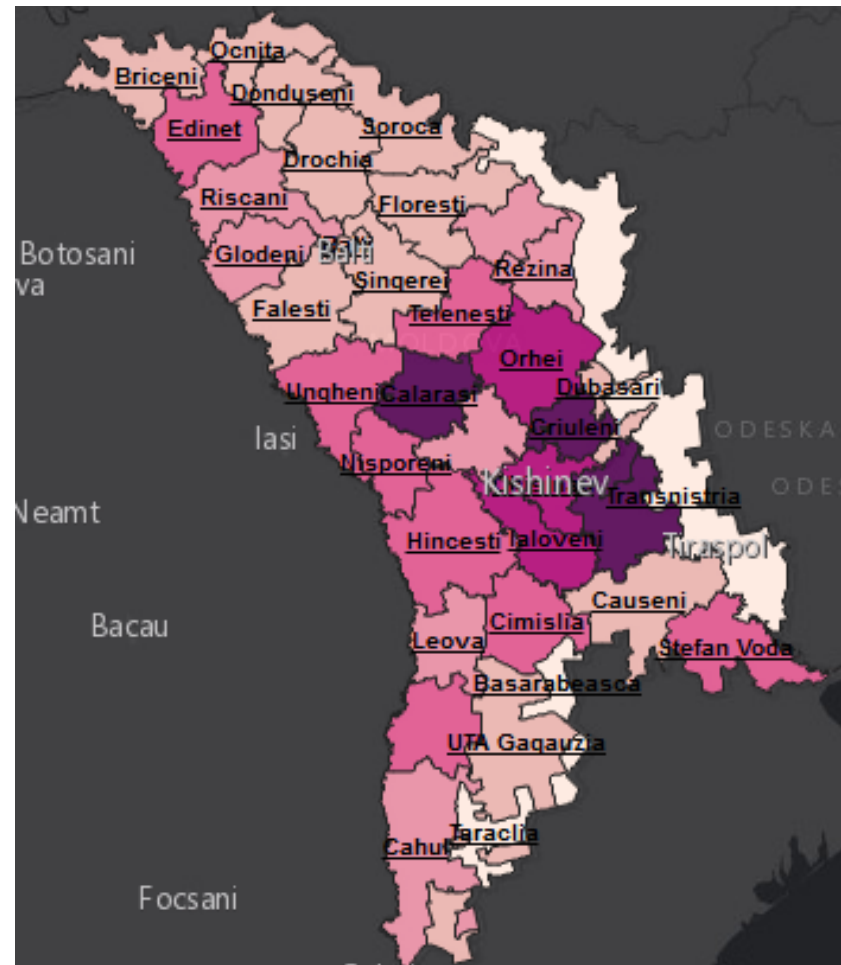
Tipul de proprietari si cota deținerii terenurilor de aceștia

- ❖ Persoane juridice – care dețin aproximativ **40 %** din suprafețe cu spațiu protejat

 - ❖ Persoane fizice – care dețin celelalte **60 %** din suprafețe cu spațiu protejat, dar care sunt mult mai mulți la număr.
-

Topul raioanelor cu suprafețe de câmp protejat

- ❖ Anenii Noi – 14,7%
- ❖ Criuleni – 11,5%
- ❖ Călărași – 11,2%
- ❖ Orhei – 10,6%
- ❖ mun. Chișinău – 10%

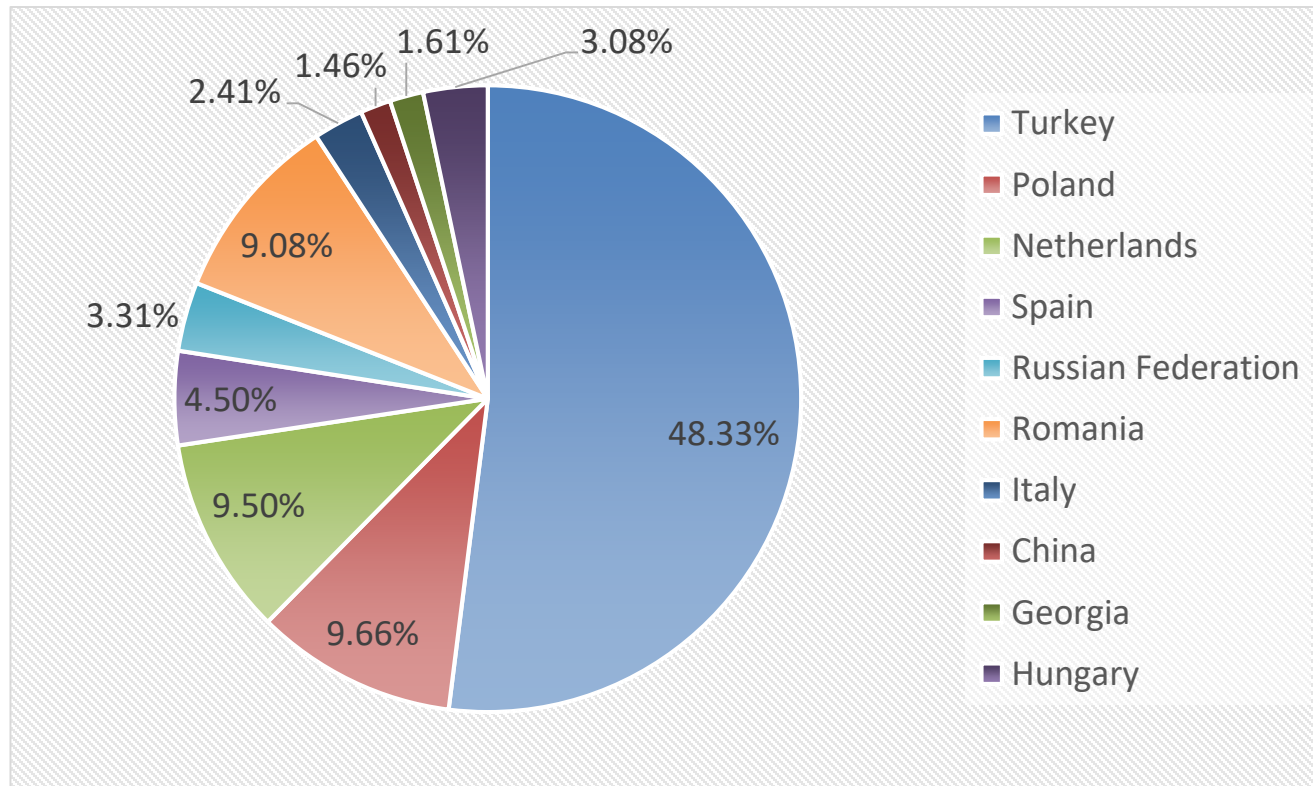

Producerea totală pe țară, mii tone

	2016 mii tone	2017 mii tone	in % față de 2016
Recolta globala, legume de pe teren acoperit	12.6	12.7	101.2
Legume de cimp si de teren acoperit - total	293.3	309.5	105.5

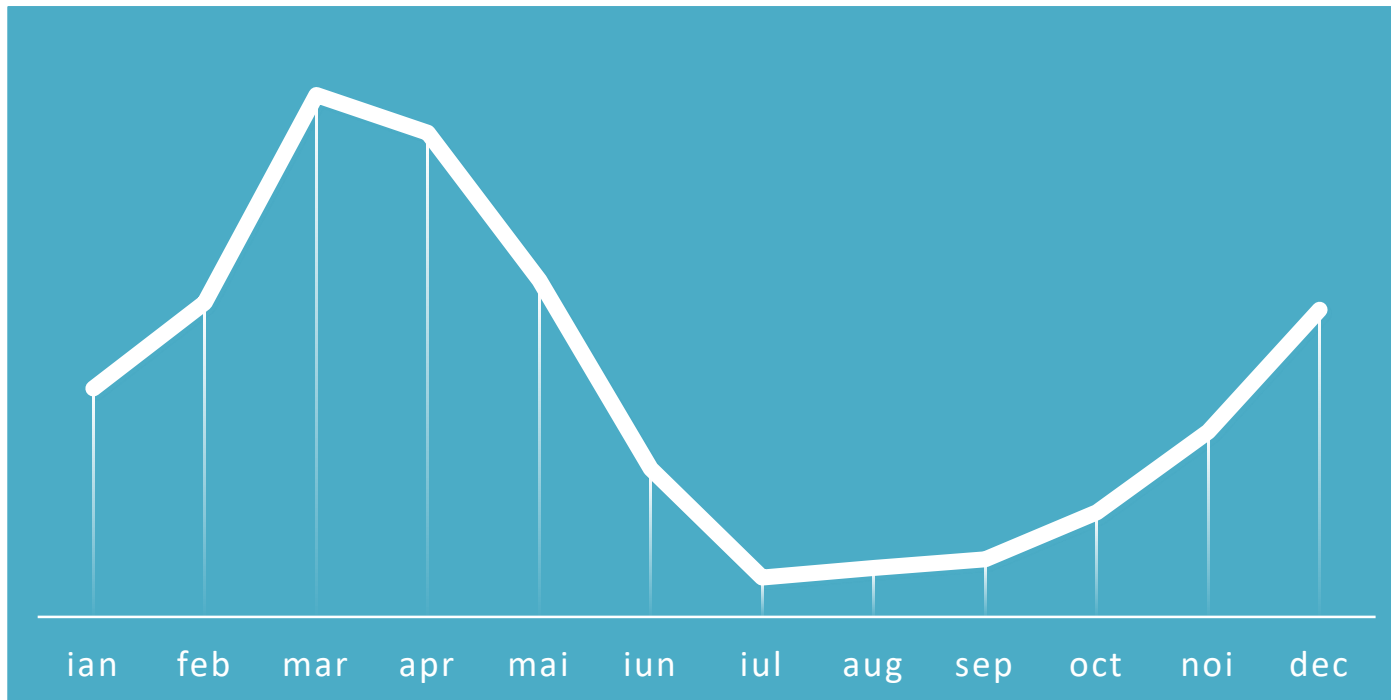
- ❖ Producerea legumelor în spațiu acoperit înseamnă puțin peste **4%** din totalul legumelor produse în Moldova,
- ❖ Recolta globala a legumelor in spatiu protejat este de 12.7 mii tone in 2017, cu o crestere nesemnificativa de doar **1.2%** față de anul 2016.

Topul 10 tari de **import** a legumelor, 2018

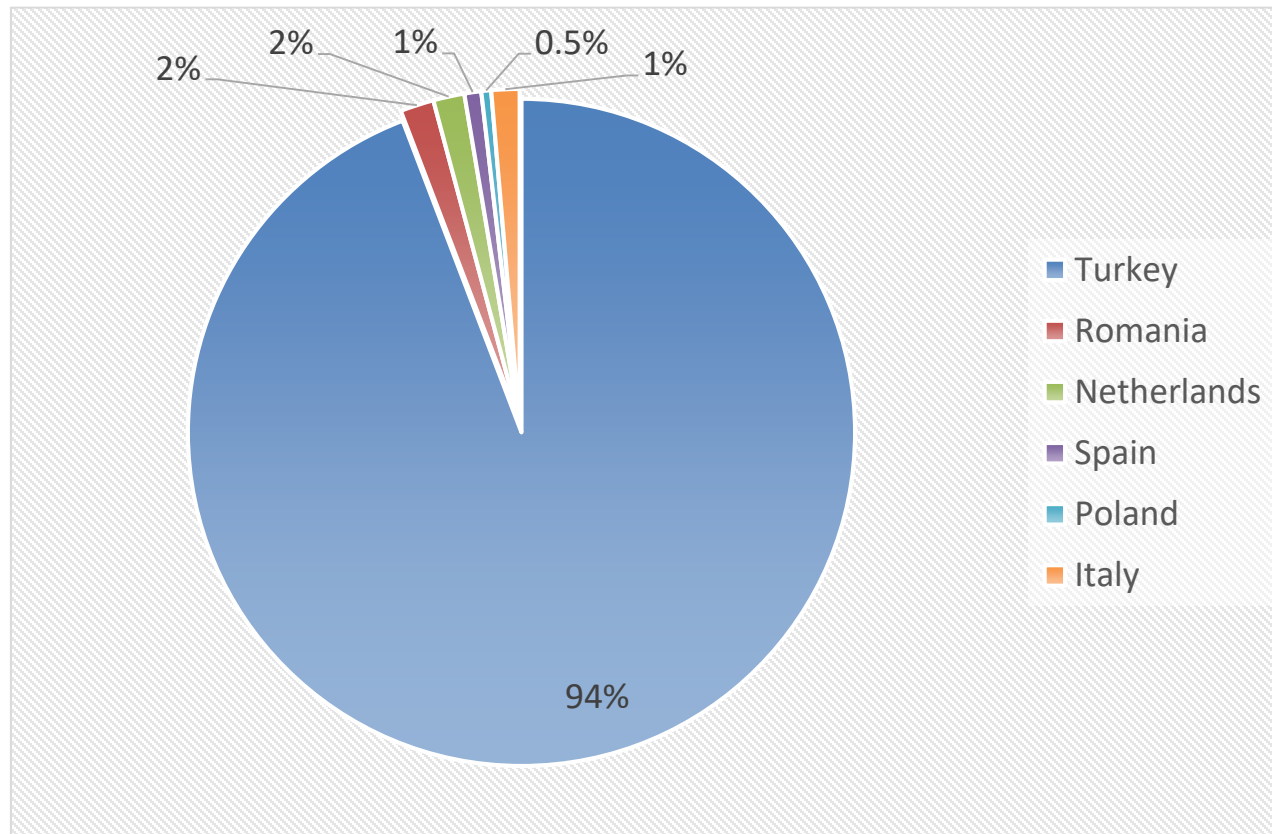

Perioada de **import** a legumelor, 2018

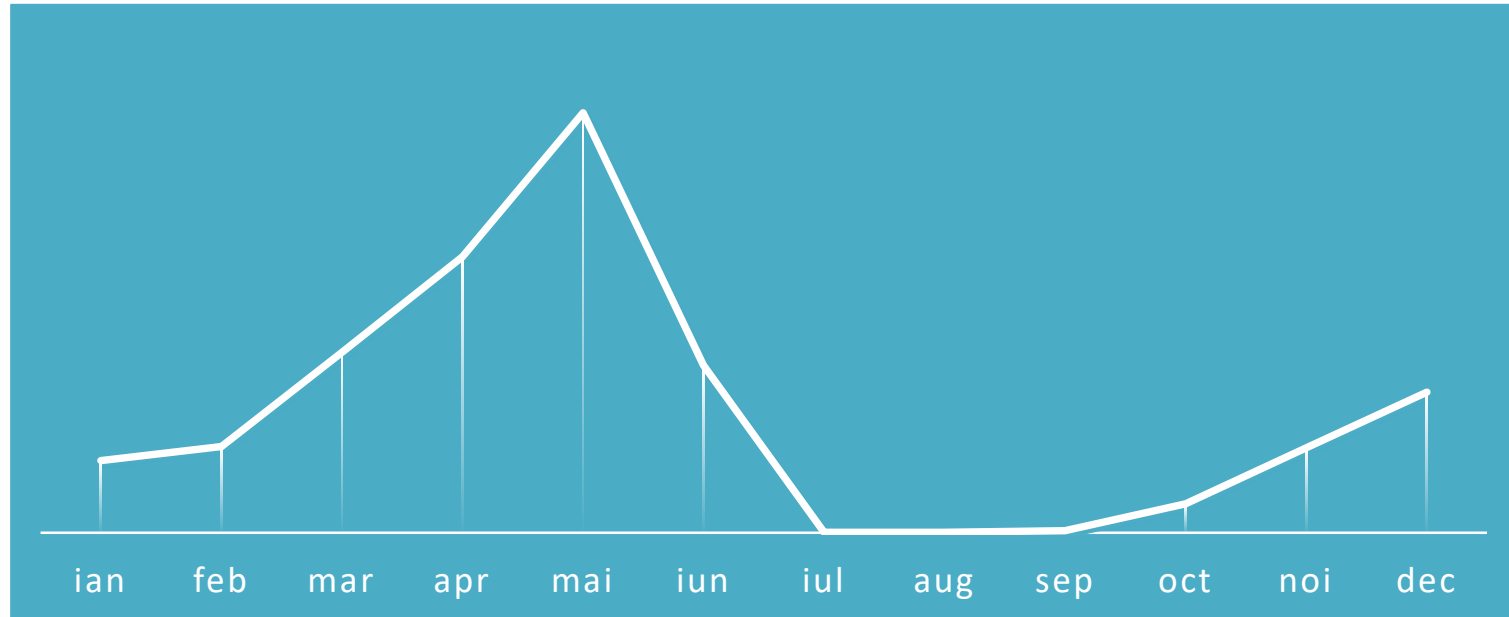

Țările de **import** a roșiilor pentru RM, 2018

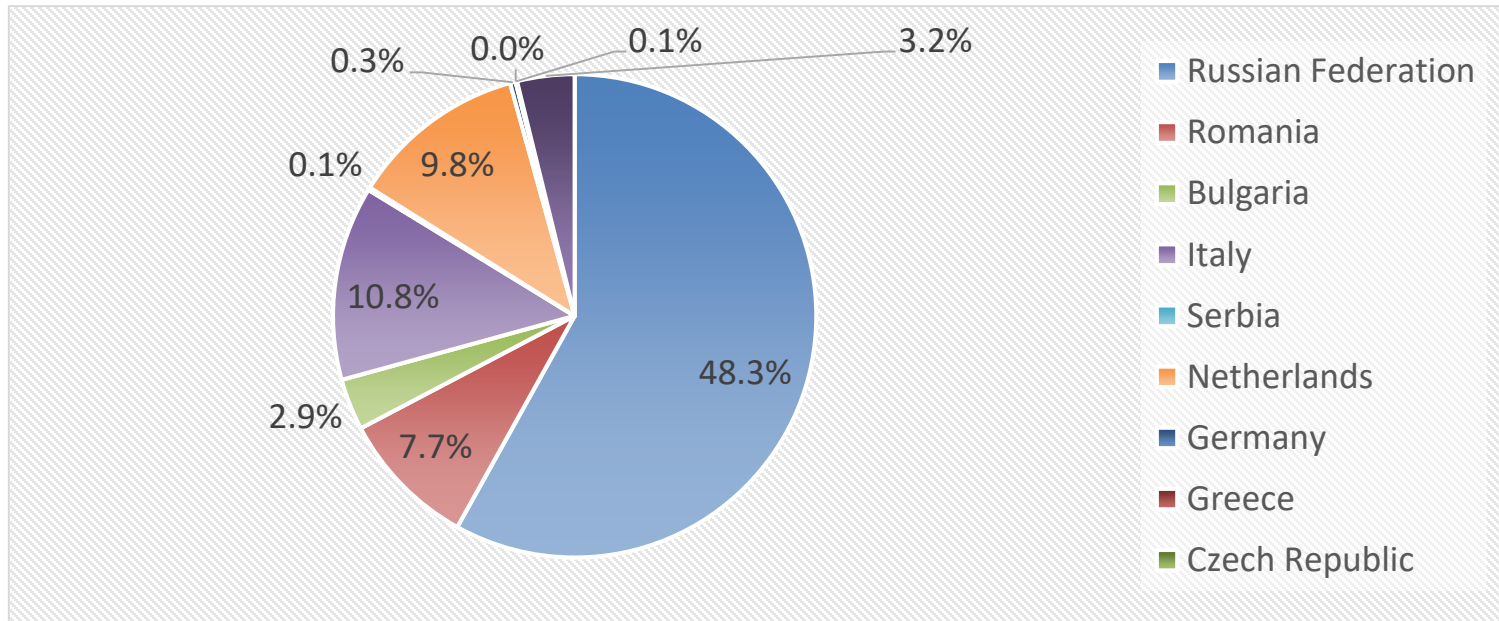

Perioada de **import** a roșiilor, 2018

Nivelul de autoaprovizionare este cca. 80%, iar insuficiența este acoperită prin importul preponderent din Turcia

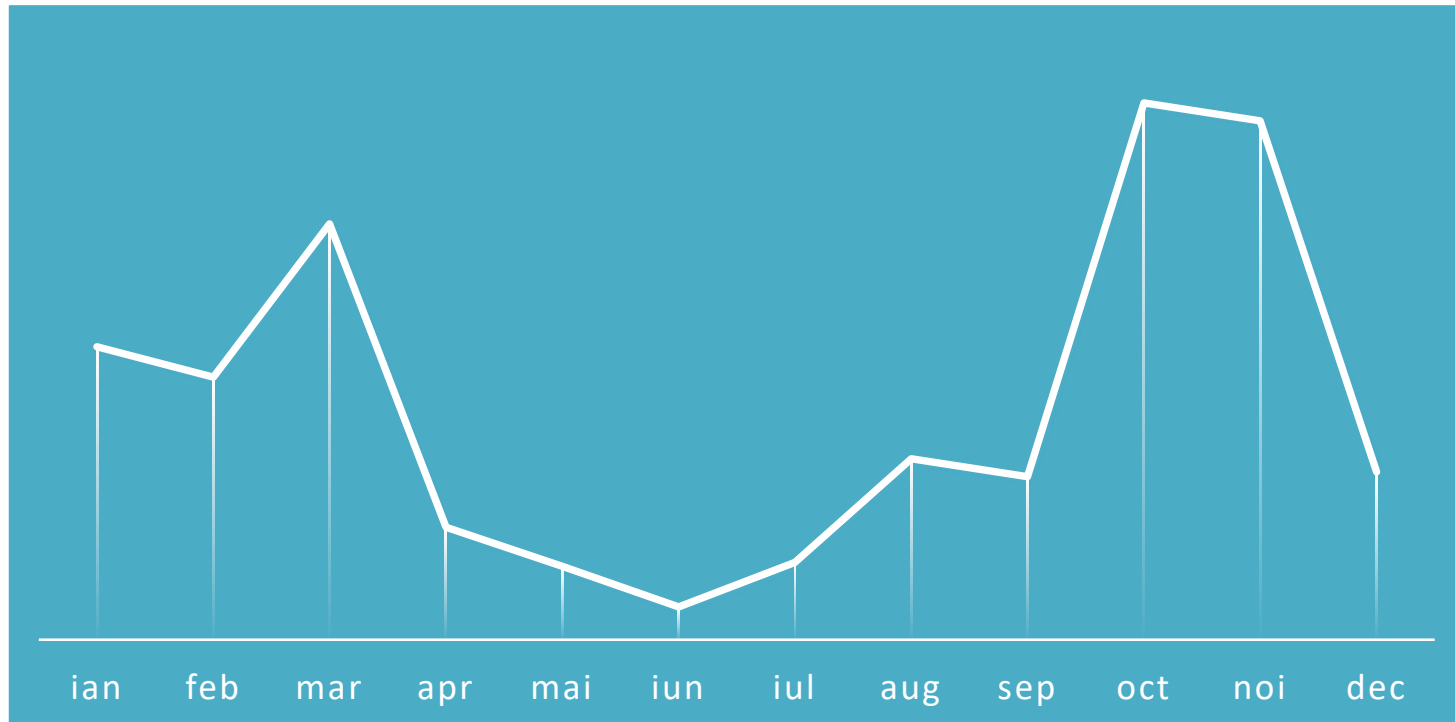
Topul 10 tari de **export** a legumelor, 2018

Exportul de legume moldovenești este în stagnare pentru o perioadă destul de mare și se constată o tendință de înrăutățire a dezvoltării sectorului dat.

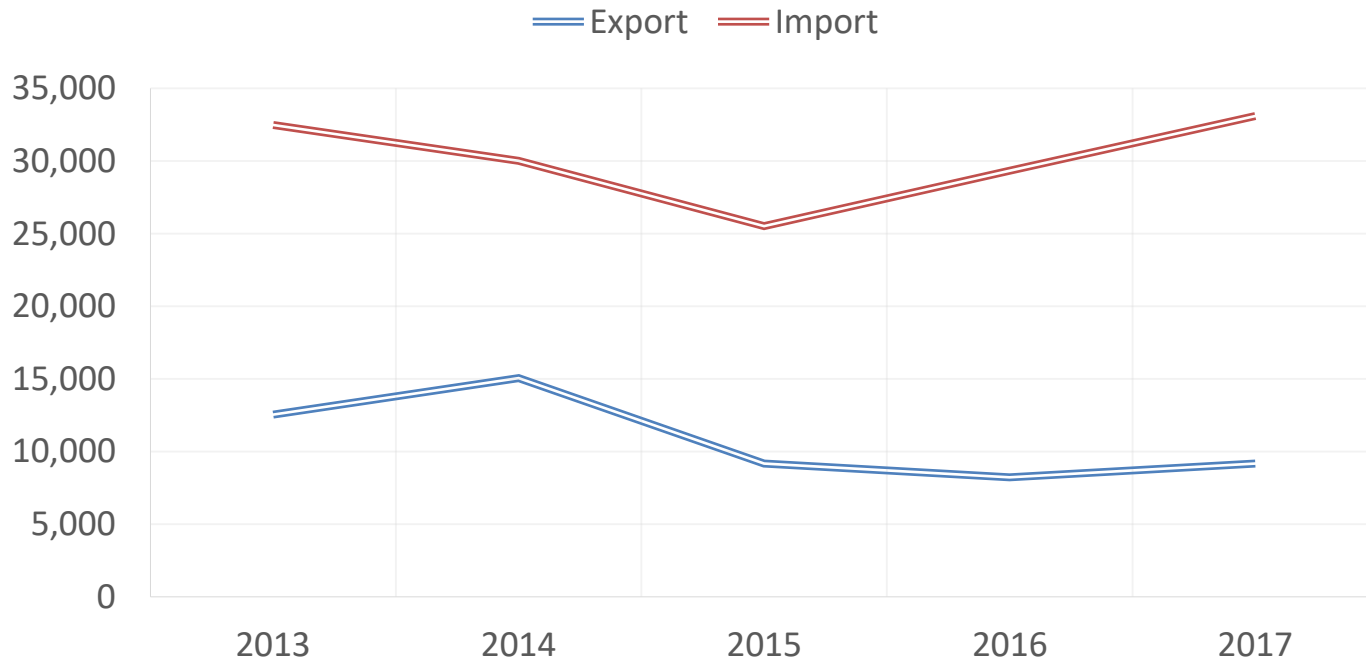

Perioada de **export** a legumelor, 2018

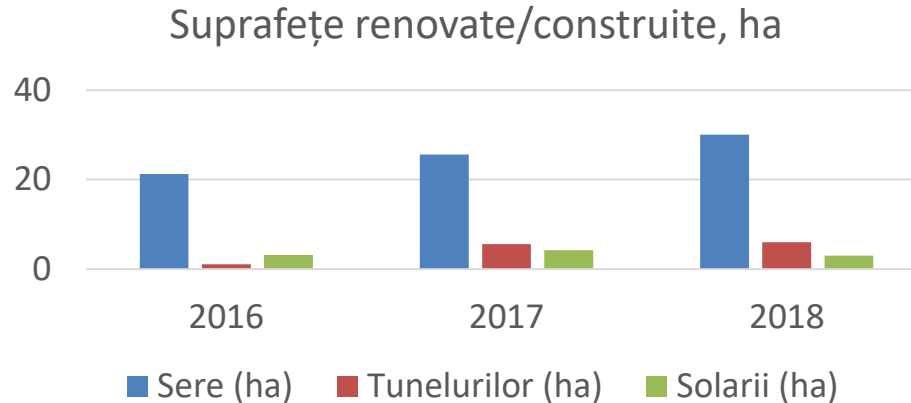
Balanța de **export** a legumelor, mii \$ 2018

Important: Importăm de peste **3 ori mai mult decât exportăm**

Subventionarea terenurilor protejate

Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a costurilor

- 1) **50%** din costul modulelor de sere, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție pentru sere, solarii, tuneluri, precum și al materialului neșesut de tip AGRYL,
- 2) **30%** din costul materialelor de construcție, acoperire utilizate la reconstrucția serelor, solarilor și a tunelurilor.

(I) Perspective de dezvoltare

- ❖ Utilizarea rațională și eficientă a construcțiilor de sere de iarnă,
 - ❖ Extinderea producerii răsadurilor în palete și sporirea volumului de producere a acestora până la nivelul de până la **75 %** din necesarul de răsaduri al producătorilor agricoli,
 - ❖ Optimizarea suprafețelor și extinderea suprafețelor de cultivare a speciilor legumicole mai puțin răspândite și introducerii în circuitul de consum,
-

(II) Perspective de dezvoltare

- ❖ Sporirea productivității culturilor legumicole în baza inițierii de cultivare de noi soiuri,
 - ❖ constituire a unităților de păstrare și realizare tip depozite frigorifice,
 - ❖ Stabilirea piețelor de desfacere a producției legumicole, crearea căilor de realizare,
 - ❖ Reducerea balanței negative, prin optimizarea timpului de producere în câmp protejat.
-

(I) Concluzii

- ❖ Sporirea productivității culturilor legumicole în baza testări și cultivării de noi soiuri,
 - ❖ Tehnologii modern de cultivare cu consum redus de resurse energetice,
 - ❖ Respectarea întocmai a asolamentelor și tehnicilor de întreținere recomandate,
 - ❖ Soluționarea problemei irigației suprafețelor cultivate cu legume,
-

(II) Concluzii

- ❖ Asistență financiară din partea statului prin subvenționarea parțială directă sau indirectă a consumului de energie,
 - ❖ Stimularea investițiilor locale și străine, îndeosebi a celor efectuate în producerea materialului semincer,
 - ❖ Stimularea investițiilor în sfera de cercetare-dezvoltare a ramurii,
-

(III) Concluzii

- ❖ Oportunități de export al legumelor pe piețele regionale, dar și pe intern sunt posibilități de creștere a consumului de legume,
 - ❖ Necesitatea revitalizării sectorului legumicol și în primul rând asocierea legumicultorilor în asociație pe produs, care să contribuie la promovarea politicilor și lobarea intereselor,
 - ❖ Agricultură ecologică prezintă oportunitate de dezvoltare pentru fiecare pentru creșterea legumelor.
-

Vă mulțumesc !

Vasile Pojoga
vpojoga@agrofarm.md